

Dosarul nr. 2r-850/18

prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Buiucani (jud.: L. Lavric)

instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud.: A. Minciuna, V. Mihaila, V. Sîrbu)

D E C I Z I E

14 noiembrie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecători

Tatiana Vieru
Maria Ghervas
Nicolae Craiu

examinând recursul declarat de către Întreprinderea cu Capital Străin, Organizația de Microfinanțare „Iute Credit” Societate cu Răspundere Limitată, reprezentată de avocatul Victoria Gonciaruc,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Sergiu Cebotari împotriva Întreprinderii cu Capital Străin, Organizația de Microfinanțare „Iute Credit” Societate cu Răspundere Limitată, intervenient accesoriu Agenția pentru Protecția Consumatorilor cu privire la apărarea dreptului consumatorului,

împotriva încheierii din 26 septembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respinsă cererea cu privire la repunerea în termenul de declarare a apelului și restituită cererea de apel,

c o n s t a t ă :

La 28 septembrie 2017, Sergiu Cebotari a depus cererea de chemare în judecată împotriva ÎCS, OM „Iute Credit” SRL, intervenient accesoriu Agenția pentru Protecția Consumatorilor cu privire la apărarea dreptului consumatorului.

Solicită Sergiu Cebotari, recunoașterea ca fiind abuzive și nule clauzele contractuale indicate la pct. 4.3(i), pct. 4.3(ii), pct. 4.3(iii), pct. 4.3 (iv), pct. 4.3(v), pct. 4.3 (vi) și pct. 4.3(vii) din paragraful „Informații standart privind împrumut pentru consumatori”, punctele nr. 3.4, 3.5, 3.6, 3.7.1, 4.1, 4.3, 4.4 și 4.5 din paragraful „Principalele condiții ale contractului de împrumut”, din contractul de împrumut nr. 762459 din 29 martie 2017, precum și anexa nr. 1 la contractul de împrumut, cu repunerea părților în poziția de semnare a contractului; încasarea din contul pîrîtului în beneficiul reclamantului a sumei de 2 572 de lei achitate în plus; constatarea încălcării drepturilor de consumator ale reclamantului de către pîrît; repararea prejudiciului moral în sumă de 100 000 de lei; obligarea ÎCS, OM „Iute Credit” SRL să excludă astfel de clauze abuzive din contractele încheiate cu ulterioarii consumatori și încasarea cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea din 17 aprilie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani, acțiunea înaintată de Sergiu Cebotari a fost admisă parțial.

S-a constatat caracterul abuziv și nulitatea absolută a clauzelor înscrise în punctele nr. 4.3(i), pct. 4.3(ii), pct. 4.3(iii), pct. 4.3 (iv), pct. 4.3(v), pct. 4.3 (vi) și pct. 4.3(vii) din paragraful „Informații standart privind împrumut pentru consumatori”, punctele nr. 3.4, 3.5, 3.6, 3.7.1, 4.1, 4.3, 4.4 și 4.5 din paragraful „Principalele condiții ale contractului de împrumut”, din contractul de împrumut nr. 762459 din 29 martie 2017, încheiat între ÎCS, OM „Iute Credit” SRL și Sergiu Cebotari, precum și anexa nr. 1 la contractul de împrumut nr. 762459 din 29 martie 2017, cu repunerea părților în poziția inițială.

S-a obligat ÎCS, OM „Iute Credit” SRL să excludă din contractele cu același obiect încheiate cu alți consumatori, clauzele înscrise în punctele nr. 4.3(i), pct. 4.3(ii), pct. 4.3(iii), pct. 4.3 (iv), pct. 4.3(v), pct. 4.3 (vi) și pct. 4.3(vii) din paragraful „Informații standart privind împrumut pentru consumatori”, punctele nr. 3.4, 3.5, 3.6, 3.7.1, 4.1, 4.3, 4.4 și 4.5 din paragraful „Principalele condiții ale contractului de împrumut”.

S-a dispus încasarea din contul ÎCS, OM „Iute Credit” SRL în beneficiul lui Sergiu Cebotari, suma de 2 572 de lei achitată în baza contractului de împrumut nr. 762459 din 29 martie 2017.

S-a dispus încasarea din contul ÎCS, OM „Iute Credit” SRL în beneficiul lui Sergiu Cebotari, prejudiciul moral în sumă de 5 000 de lei.

Prin încheierea din 26 septembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, s-a respins cererea cu privire la repunerea în termenul de declarare a apelului și s-a restituit apelul declarat de ÎCS, OM „Iute Credit” SRL.

La 11 octombrie 2018, ÎCS, OM „Iute Credit” SRL, reprezentată de avocatul Victoria Gonciaruc, a declarat recurs împotriva încheierii din 26 septembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea recursului, casarea încheierii instanței de apel, cu restituirea cauzei spre rejudecare în cadrul Curții de Apel Chișinău.

În motivarea ilegalității încheierii contestate, recurenta a afirmat că nu i s-a comunicat dispozitivul hotărârii, iar judecarea cauzei în prima instanță a avut loc în absența acesteia.

În conformitate cu art. 425 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat încheierea contestată la 26 septembrie 2018, însă date ce ar confirma recepționarea acesteia de către recurent lipsesc.

Astfel, recursul declarat la 11 octombrie 2018 este în termen.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) din Codul de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Examinând recursul declarant, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că cererea dedusă judecății este neîntemeiată și urmează a fi respinsă.

În favoarea concluziei enunțate se invocă următoarele argumente.

În conformitate cu art. 427 lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

Din materialele cauzei s-a stabilit că, la 28 septembrie 2017, Sergiu Cebotari a depus cerere de chemare în judecată împotriva ÎCS, OM „Iute Credit” SRL, intervenient accesoriu Agenția pentru Protecția Consumatorilor cu privire la apărarea dreptului consumatorului.

Fiind investită cu examinarea prezentei cauze, prima instanță prin hotărârea din 18 aprilie 2018, a admis acțiunea parțial (f.d. 56).

Nefiind de acord cu hotărârea primei instanțe, la 18 iulie 2018, recurenta-apelanta a contestat cu apel hotărârea primei instanțe, solicitând admiterea apelului, repunerea în termenul de depunere a cererii de apel, casarea hotărârii primei instanțe, cu emiterea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii (f.d. 67-68).

Prin încheierea din 26 septembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, a fost respinsă cererea ÎCS, OM „Iute Credit” SRL cu privire la repunerea în termenul de declarare apelului și restituită cererea de apel, ca fiind depusă în afara termenului legal, deoarece nu a invocat careva motive plauzibile ce ar justifica omiterea termenului de depunere a apelului (f.d. 112-116).

În corespundere cu art. 362 alin. (1) din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel.

În conformitate cu art. 369 alin. (1) din Codul de procedură civilă, instanța de apel restituie, printr-o încheiere, dacă apelul a fost depus în afara termenului legal, iar apelantul nu solicită repunerea în termen sau instanța de apel a refuzat să efectueze repunerea în termen.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiției consideră justă concluzia instanței de apel cu privire la respingerea cererii privind repunerea în termenul de declarare a apelului și restituirea cererii de apel, ca fiind depusă cu omiterea termenului legal de declarare.

În speță, data limită de depunere a cererii de apel a fost 18 mai 2018, însă cererea de apel a fost depusă la 18 iulie 2018, adică peste termenul legal de 30 de zile, prevăzut de art. 362 alin. (1) din Codul de procedură civilă.

Art. 110 din Codul de procedură civilă, statuează că termenul de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură, ori să încheie un ansamblu de acte.

În conformitate cu art. 362 alin (3) din Codul de procedură civilă, repunerea în termen de apel se face de către instanța de apel în cazurile și în ordinea prevăzute de art.116.

În corespundere cu art. 116 alin (1) și (3) din Codul de procedură civilă, persoanele care, din motive întemeiate, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repuse în termen de către instanță. La cererea de repunere în termen se anexează probele ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului. Totodată, trebuie efectuat actul de procedură care nu a fost îndeplinit în termen (să fie depusă cererea, să fie prezentate documentele respective etc.).

Colegiul reiterează că recurenta-apelanta nu a anexat careva documente ce ar justifica omiterea termenului de declarare a apelului și nu a indicat niciun motiv plauzibil în susținerea celor invocate.

Cît privește argumentul recurenteii-apelante, precum că judecarea cauzei și pronunțarea dispozitivului hotărârii a avut loc în absența acesteia, instanța de recurs relevă că recurenta a fost citată legal pentru ședințele de judecată din 02 noiembrie 2017, 17 ianuarie 2018, 13 februarie 2018 și 11 aprilie 2018 (f.d. 21, 41, 45, 48) și astfel, recurenta a cunoscut despre judecarea cauzei în prima instanță.

În conformitate cu art. 105 alin (1) și (1¹) din Codul de procedură civilă, citația și înștiințarea se trimit prin scrisoare recomandată cu aviz de primire sau prin persoana împuternicită de judecată. Data înmînării citației sau înștiințării se înscrie pe citație sau înștiințare în partea care se înmînează destinatarului, precum și pe cotor, care se restituie instanței. Citația sau înștiințarea se expediază autorităților publice, persoanelor juridice de drept privat și avocaților prin intermediul Programului integrat de gestionare a dosarelor sau prin orice mijloc de comunicare ce asigură transmiterea și confirmarea primirii acestor acte. La solicitarea persoanelor fizice, citația sau înștiințarea poate fi transmisă acestora prin mijloace de comunicare ce asigură transmiterea și confirmarea primirii acestor acte sau prin poșta electronică în cadrul Programului integrat de gestionare a dosarelor.

De menționat că art. 107 alin. (1) din Codul de procedură civilă, prevede că dacă își schimbă domiciliul sau sediul după pornirea procesului, partea sau reprezentantul ei este obligat să comunice instanței noua adresă. În lipsa unei astfel de comunicări, citația sau înștiințarea se trimite la ultima adresă cunoscută instanței și se consideră recepționată chiar dacă destinatarul nu mai locuiește sau nu își are sediul acolo.

Materialele cauzei atestă faptul că prima instanță a citat pîrîta la adresa indicată în cererea de chemare în judecată, și anume: str. Ismail 86/4, mun. Chișinău, fapt confirmat și prin extrasul din registrul de stat al persoanelor juridice (f.d. 84).

Totodată, Colegiul menționează că este neîntemeiat argumentul recurenteii precum că nu i-a fost comunicat dispozitivul hotărârii, deoarece în procesul-verbal din 26 septembrie 2018 a ședinței de judecată din cadrul Curții de Apel Chișinău, reprezentantul recurenteii Victoria Goncearuc a menționat că ”nu a mers să ridice scrisoarea, deoarece a considerat că nu este nimic important”(f.d.111).

În susținerea poziției respective este necesar de a reliefa prevederile art. 56 alin. (3) din Codul de procedură civilă, participanții la proces sunt obligați să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. În cazul abuzului de aceste drepturi sau al nerespectării obligațiilor procedurale, se aplică sancțiunile prevăzute de legislația procedurală civilă.

Potrivit art. 61 alin. (1) din Codul de procedură civilă, instanța judecătorească pune capăt oricărui abuz de drepturi, dacă prin abuz se urmărește tergiversarea procesului sau inducerea sa în eroare.

Articolele 113 alin. (1) și 10 alin. (1) din Codul de procedură civilă, coroborate expres prevăd că dreptul de a efectua actul de procedură încetează o dată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanța judecătorească (judecător).

Sancțiunile procedurale sunt urmările nefavorabile, stabilite de normele de drept procedural civil, care survin pentru subiectul obligat în raport procedural în caz de neîndeplinire sau de îndeplinire defectuoasă a unui act de procedură, precum și în caz de exercitare abuzivă a unui drept procedural.

Aici se impune a se scoate în evidență că CtEDO, în jurisprudența sa promovează, cu consecvență cu titlu de principiu obligația părților de a se interesa

de soarta procesului în situația în care ele au fost înștiințate despre inițierea și desfășurarea acestuia și de a-și proteja drepturile sale de acces la instanță (Van Harn versus Germany, nr. 7557/03 din 11.09.2007).

Articolul 6 §1 al Convenției pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, garantează fiecăruia dreptul de a se adresa unui tribunal pentru ca ultimul să se pronunțe asupra drepturilor și obligațiilor sale civile.

Totuși, „dreptul la o instanță” nu este absolut. Acesta poate fi, prin natura sa, supus limitărilor, deoarece dreptul de acces, prin sine, cere reglementare din partea statului.

În acest context, este de menționat că limitarea accesului la o curte sau la un tribunal nu se conciliază cu art.6 §1 al Convenției decât în cazul în care acestea urmăresc un scop legitim și există un raport de proporționalitate între mijloacele utilizate și scopul vizat.

Potrivit practicii CtEDO restricția impusă accesului la o instanță judecătorească sau un tribunal nu va fi compatibilă cu articolul 6 § 1, decât dacă aceasta urmărește un scop legitim și există o proporționalitate rezonabilă între mijloacele folosite și scopul legitim urmărit (a se vedea, spre exemplu, *Tinnelly & Sons Ltd and Others și McElduff and Others v. the United Kingdom*, Reports 1998-IV, p. 1660, § 72; *Malahov c. Moldovei*, hotărârea din 07 iunie 2007).

Aplicând normele legale invocate mai sus și jurisprudența CtEDO în speță, Colegiul remarcă ca fiind indubitabilă obligația apelantului-recurent de a înlătura în termenul stabilit neajunsurile constatate și indicate de instanța de apel, or, această obligație este expres stabilită de Lege, respectarea căreia duce spre o proporționalitate rezonabilă între mijloacele folosite și scopul legitim declarat, urmărește scopul unei bune administrări a justiției și nu aduce atingere substanței dreptului de acces liber la justiție.

Subsidiar, Colegiul preciază că recurenta-apelanta era obligată să cunoască și să înțeleagă consecințele inacțiunilor sale, având în vedere și faptul că cadrul legal la acest compartiment este clar, simplu și lipsit de obscuritate.

Din considerentele menționate și având în vedere că Curtea de Apel Chișinău, corect a respins cererea de repunere în termenul de declarare a apelului și a restituit cererea de apel depusă de ÎCS, OM „Iute Credit” SRL, iar argumentele invocate în recurs poartă un caracter declarativ, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia că recursul este neîntemeiat și necesită a fi respins, cu menținerea încheierii recurate.

În conformitate cu art. 427 lit. a), 428 din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se respinge recursul declarat de către Întreprinderea cu Capital Străin, Organizația de Microfinanțare „Iute Credit” Societate cu Răspundere Limitată, reprezentată de avocatul Victoria Gonciaruc,

Se menține încheierea din 26 septembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Sergiu Cebotari împotriva Întreprinderii cu Capital Străin, Organizația de Microfinanțare „Iute Credit”

Societate cu Răspundere Limitată, intervenient accesoriu Agenția pentru Protecția Consumatorilor cu privire la apărarea dreptului consumatorului.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
Judecătorul

Tatiana Vieru

judecători

Maria Ghervas

Nicolae Craiu